

Universitätsbibliothek Paderborn

Meditationes De Præcipvis Fidei Nostræ Mysteriis

Vitæ ac Passionis D.N. Iesv Christi; Et B.V. Mariæ; Sanctorumq[ue] et
Euangeliorum occurrentium Cum Orationis Mentalis circa eadem praxi In
sex partes tributæ

Qvae Meditationes Complectitvr circa omnia Christi Domini Acta, ab eius
Baptismo ad finem vsque Prædictionis, Doctrinam, Miracula, Parabolas

Puente, Luis de la

Coloniae, 1612

51. De seruo qui debeat decem millia talentorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54633](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54633)

necessarium : in hoc enim volo respondeatis
 amanti, quo ego vos prosequor. & cum ego re-
 diero ad iudicandum, reddam vobis quicquid
 feceritis, liberalissimè *b mensuram bonam, &
 coagitatam, & supereffluentem in sinū vestrum.*
 O dulcissime Saluator, ego ex gratia tua sta-
 tuo, proximos meos diligere, sicut tu nos di-
 lexisti; eorum misertus, sicut tu nostri miser-
 tus es: vt sic te, cui tantum debeo, imiter iuxta
 tuam voluntatem: cui sit honor & gloria in
 secula. Amen.

b Luc. 6. 38.

MEDITATIO LI.
 DE SERVO QUI DECEM
 millia Talenta debebat Do-
 mino suo.

HAEC Parabola est veluti
 exemplar quoddam vi-
 uum liberalissimæ DEI
 misericordiæ in condo-
 nandis iniurijs etiã plu-
 rimis & grauib; & simul
 horrendæ duritiei homi-
 nis nolentis illatas sibi à proximo etiam par-
 uas & paucas condonare. & utroque nomine
 erit materia huius Meditationis.

PUNCTVM I.

*a Matt. 18.
 27.*

ASSIMILATVM est a regnum cælorum ho-
 mini Regi, qui voluit rationem ponere
 cum seruis suis, & cum cœpisset rationem
 ponere,

ponere, oblatuſ eſt ei vnus, qui debebat ei decem milia talenta. Cùm autem non haberet vnde redderet, iuſſit eum Dominuſ eius venundari, & vxorem eius, & filioſ & omnia qua habebat & reddi.

I. PRIMVM conſiderandum: Deum Dominum noſtrum rationem exacturum ab omnibus hominibus de omnibus, qua in hac vita geſſerunt; quam exigit à ſingulis in mortis momento, vbi tota ratio expeditur: ſed ante illud tempuſ incipit eam exigere, cum ſcilicet internè noſ monet eorũ, qua illi debemus; exigique, vt in hac vita per penitentiam illi ſoluamus; præcipuè autè id exigit, cùm graui aliquo morbo noſ premit, aut ſumus aliàs in periculo mortis: id enim ſpeciem quandam præſe fert exigendæ rationis. Eſt tamen obſeruanda differentia: nam ſi tẽpore mortis inuenior aliquid Deo debere, eò quòd grauibuſ culpiſ ſim oneratuſ, expediuntur rationeſ abſq; vlla ſpe veniæ; cùm autem hæc ratio in vita exigitur, ſemper eſt ſpeſ, quòd feliciter ſuccedet rationiſ redditio, ob infinitam æterni Regiſ liberalitatem. Quare, anima mea, cura rationeſ cum Deo tuo componere in vitã; & attende, quid illi debeaſ; ſiquidem tempuſ hoc eſt miſericordiæ: nam illud vltimum eſt ſeueræ iuſtitiæ.

II. SERVVS, qui decem millium talentorum eſt reuſ, eſt peccator peccatiſ onuſtuſ, cuiuſ proprietateſ inſinuantur decem illiſ mille talentiſ. Prima proprietateſ eſt, quòd illa ſint contra

bIacob. 2. 10

decem mandata legis Dei, quorum transgressio cedit in iniuriam legislatoris: & quamuis peccatum sit contra solum vnum mandatum, est tamen eiusmodi, vt quodam modo (sicue ait S. Iacobus Apostolus) iniuria fiat contra omnia: *b qui enim dixit: non mœchaberis, dixit &: non occides: quòd si non mœchaberis, occides autem; factus es transgressor legis: vt propterea qui offendit in vno factus sit omnium reus.* *Secunda* est quòd plurima sint & innumerabilia: nam propterea comparantur numero decem millium, quòd si huic numero etiam venialia adiungantur, dicere licet, plura esse, quàm sint capilli capitis, & arenæ maris. *Tertia* quòd sint grauissima, & singula ponderosa instar talenti: & complectuntur magnum onus, & grauissimam iniuriam: quia fiunt contra Deum infinitè bonum, & contra innumera & altissima eius beneficia; & quòd fiant cum contemptu sanguinis IESU Christi, qui est infiniti valoris; & cedant in damnationem animarum, quæ infinito illo pretio fuerunt comparatæ: & denique destruunt dona & talenta, quæ Deus infinita charitate nobis largitur. *Quarta* proprietas, quæ ex prædictis sequitur, est, quòd nullus homo possit ex se ipso hoc debitum soluere, nec facultates habet, vt soluat Deo vel vnicum peccatum mortale, ac multo minùs tot: cum enim per peccatum fiat inimicus Dei, nihil efficere potest quod illi satis faciat; & quidquid dare potest est nihil, si cum infinito debito, cuius est reus,

com-

comparatur. *Quinta* est, quòd propterea sic subiectus pœnæ adeo terribili, vt & ipse & ei⁹ vxor & filij & quidquid habet vendatur, vt possit satis facere, hoc est propriã libertatem amittat, fiat perpetuũ dẽmonis mancipium in inferno, amittatq; omnia bona, quæ Deus illi dederat, corporis & spiritus: quia auferuntur illi tanquam proditori & indigno eorũ. Ipse itaq; homo; & vxor eius, quæ est sensualitas; & filij, qui sunt opera; & fortunæ siue facultates, quæ sunt dona gratiæ accepta, hæc inquam omnia auferẽtur ab eo, qui illa habebat: & naturalia, quę retinet, maiorem illi adferũt cruciatum. Perpendens quinq; hæc capita, excitabo in anima mea ingentem dolorem, ob iniurias Christo Domino nostro illatas: ob quas tot debitis obstrictum me video, Magnum etiam cõcipiam timorem eius iustitiæ & pœnæ, quam propter ea sum promeritus: confugiam autem ad illud remedium, quo seruus hic veniam à suo Domino impetrauit.

PUNCTVM II.

PROCIDENS autem a seruus ille orabat eũ a Mat. 18. 26
 dicens: patientiam habe in me, & omnia reddam tibi. Misertus autem Dominus serui illius, dimisit eum, & debitum dimisit ei.

PERPENDENDA in hoc seruo sunt media I.
 quæ apta sunt ad veniam peccatorum impetrandam, vt eadem nobis vsui esse possint. *Primum* est, debitum non negare, sed illud agnoscens, integrè & sincerè confiteri cum ingenti dolore ob lapsum in illud. *Secundum*

est, seipsum in conspectu Dei profundâ reuerentiâ humiliare, & vsque ad terram proci-
dere, agnoscendo suum Nihil & suam mise-
riam. *Tertium* est, orare & petere demissè mi-
sericordiam & spatium pœnitentiæ, vt pos-
simus pro offensis cõtra eum admissis satis fa-
cere. *Quartum* est, firmû & efficax propositum
concipere, reddendi integrû debitum; facien-
di scilicet ex parte nostra cum ipsius gratia
quidquid poterimus, vt omnia soluamus. His
ergo affectibus bene dispositus & coram Deo
constitutus, dicam illi: *patientiam habe in me,*
& *omnia reddam tibi.* O patiētissime Domine,
qui infinita tua patiētia sustines eos, qui tories
adeoque grauiter te offendunt; hanc quoque
ei quam hactenus habuisti adiunge, vt hac vi-
ce des mihi locum pœnitentiæ, vt soluere
possim quod debeo. & quia mihi non est ad id
facultas, accipiam in hunc finem solutionem
quam Redemptor meus sanguinis sui pretio
obtulit, qua solutione & gratiæ tuæ auxilio
reddam tibi quidquid pro meo debito po-
tero.

II

DEINDE in Rege illo expressam perpen-
dam magni nostri Dei misericordiam & libe-
ralitatem infinitam, dum peccatoribus se hu-
miliantib⁹ multo plus largitur, quàm ipsi pe-
tere aut desiderare sint ausi: quandoquidem
merâ gratiâ sententiam pœnæ reuocat, quam
aduersus eos minando protulerat; & remittit
totum debitum, nō habita ratione quòd adeo
esset grande. Sed totum hoc merâ præstat
mife-

miseriordiã. Nam venia culpæ & æternæ pœnæ non datur propter merita nostra. O benignissime liberalissime & magnificentissime Rex, omnes Angeli infinitam istam tuam misericordiam extollât, & omnes homines immensam tuam liberalitatem ubique promulgeat, & anima mea te magnificet ob ineffabilem tuam magnificentiam. Necessarius erat Deus adeo misericors sicut tu es, in hominem adeo miserum, atq; sum ego; & necessaria erat tanta liberalitas & magnificentia atque ista est tua, ad tanta debita remittenda quanta sunt mea. Et quandoquidem adeo te liberalem ostendisti in dimittenda mihi culpa & pœna æterna; non negligam ego temporalibus pœnis me castigare, vt pro modulo meo solvam quod potero, loco æternarum pœnarum, quas eram promeritus; adiuncto simul desiderio non amplius offendendi eum, qui tantã misericordiã in me est vsus, omnia mihi condonando.

PUNCTVM III.

EGRESSVS autem a seruis ille inuenit a Matt. 18. 28.
 vnum de seruis suis, qui ei debebat centum denarios: & tenens suffocabat eum
 dicens, Redde quod debes. Et procidens conseruus eius rogabat eum dicens, Patientiam habeam in me, & omnia reddam tibi. Ille autem noluit, sed abiit & misit eum in carcerem donec redderet debitum.

I. CIRCA hoc punctum considerandum primo est, esse valde vulgare & ordinarium ut inter homines alij alijs aliquid debeāt, aut ob iniurias verbis aut operibus sibi illatas, aut ob alias causas: id quod ex nostra imbecillitate procedit; estque à Diuina prouidentia ita permissum, ut probi occasionem habeant merendi apud ipsum, dum sustinent & dimitunt iniurias, ut possint dicere Deo: *dimitte nobis debita nostra, sicut & nos dimittimus debitoribus nostris.* Quòd si tamen attentè inspiciamus debita, quibus Deo obstricti sumus, excedent ea, quæ alij nobis debent, sicut decem millia talenta excedunt centum nummos aut denarios: est enim excessus hic maximus, eò quòd vel vnica iniuria Deo illata sit infinitè maior omnibus iniurijs, quæ hominibus inferuntur. Eò siquidem iniuria censetur maior, quo excellentior est is qui illam accipit: ut itaque Deus infinitè maior est omnibus hominibus simul; sic iniuria illi illata: ut alibi perpendimus.

Medit 5. p. 1.

II. PERPENDENDA deinde est iniqui huius serui in conseruum suum crudelitas. *Primo* in ira & odio, quod in eum ostendit non contentus debitum suum verbo petere, sed violenter illum inuadere & ita fauces cõprimere, ut illum suffocandi esset periculum. *Deinde*, quòd in procidentem ad pedes ipsius, & expectari sibi humiliter deprecantem, & ad totum debitum reddendū eisdem verbis se offerentem, quibus ipse apud suum Dñm vsus fuerat; nullā com-
mise-

miserationem ostenderit; nec eum audire, aut remittere, nec ad breue quidem tempus expectare voluerit. *Tertiò* in precipiti illo furore, quo illum misit in carcerem; donec solueret debitum: tanto in his omnib⁹ rigore erga suum conseruum vsus. *Quartò* in illa ingenti ingratitude, quam ostedit in proprium suum Dominum, cuius debitor ille seruus erat: In iuria enim huic seruo irrogata cedebat in dedecus sui Domini. & quia adeo se dissimilem & contrarium ostendit ingenuis Dñi sui moribus; ut qui nihil ad cõmiserationem sit permotus eisdem verbis, quibus Dñs ipse permotus fuerat. Hoc totum habet locum in illis peccatoribus, qui iniurias à proximis sibi illatas, & debita, quæ ipsis debent, remittere nolunt; potius rancore quodam ultionem de illis accipiunt.

DENIQUE consideranda est radix, ex qua mala ista proueniunt: quam insinuat Parabola cum ait: seruum illum egressum fuisse è conspectu Domini sui. perspicuum est enim, in eius conspectu non futurum fuisse adeo temerarium, ut conseruum suum ita vrgeret, atque opprimeret. Et eodem modo dicendum est, causam peccatorum nostrorum in Deum & proximos nostros esse, quod è conspectu Dei egrediamur, & obliuioni tradamus, quod ipse sit præsens, & noster sit Iudex; & similiter beneficiorum, quæ in nos contulit; & gratitudinis & obsequij, quod propterea illi debemus obliuiscamur: si. n. hæc recenti memoriâ & fide uiua teneremus; non haberemus animum illum

III.

offendendi. Quamobrem anima mea, attende quòd te Deus respiciat, ambula semper in eius præsentia, esto memor beneficiorum, quæ in te confert; quorum rationem etiam exiget: si enim horum memineris, etiam eris memor non offendere eum, cui tot nominibus seruire tenêris.

PUNCTVM IV.

aMat. 18. 31.

VIDENTES autem a conserui eius quæsiabant, contristati sunt valde: & venerunt & narrauerunt Domino suo omnia, quæ facta fuerant. Tunc vocauit illum Dominus suus: & ait illi, Serue nequam, omne debitum dimisi tibi, quoniam rogasti me: nonne ergo oportuit & te misereri conserui tui, sicut & ego tui miserus sum? & iratus Dominus eius tradidit eum tortoribus, quoadusque redderet vniuersum debitum.

I.

CONSIDERANDVM hîc primùm, quòd nostra scelera & iniuriæ in proximos, hominibus, & Angelis improbantur: omnesque Dei serui, cùm vident, tristantur & grauius affliguntur; tum ex commiseratione læsi; tum ex ipsius lædentis damno: & quòd Deus ea re offendatur. Et obseruabo, sicut à bono spiritu est contristari de peccatis proximorû; ita esse optimû illa euitare, ne quod in me est, ipsos iustos & Angelos cõtristem. Hinc fit, vt quamuis nostra iniquitas & ingratitude non possit Deo occultari, licet ipse absens esse, & ea nõ videre dissimulet: at tristitia illa & do-

lor,

lor, quo iusti ob hominum scelera afficiuntur, & desiderium, quo tenentur, sic afflictos & oppressos liberandi, est instar clamoris cuiusdam, & narrationis, quam de illis apud Deum faciunt, ex quo solet interdum quasi evigilans Deus vindictam sumere de rebellibus & ingratis; & eripere ex crudelibus eorum manibus paruulos, iuxta illud quod Christus Dominus dixit *b nunquid non faciet Deus vindictam electorum suorum clamantium ad se die ac nocte? dico vobis, quia cito faciet vindictam eorum.* *b Luc. 18. 7.*

DEINDE est perpendendum, quod statim Dominus iusserit, seruum illum ad se vocari vltima vocatione, & ad iudicium: quia in poenam insignis alicuius sceleris solet Deus interdum dies vitæ abbreviare, & peccatorem ex tempore ad vltimam rationem reddendam vocare; & reum inuentum tortoribus & inferni carnificibus tradere, donec integrum debitum persoluat: quod quia nunquam ille perficere poterit; nec illi vnquam ab eo torquendo cessabunt. O si vltimam illam vocationem semper tibi presentem faceres, quam suauiter proximos tuo tractares, vt te Deus blandè, vt tu desideras, tractaret! ô si meminisses tortorum & cruciatuum, qui te expectant ob debita, quæ in hac vita non exsolueris! omni dubio procul contenderes statim illa exsoluere apud Deum, agendo pro illorum remissione.

DENIQUE perpendam, nequam hunc

Oo 5- seruum

II.

III.

S. Thom. 3.
p. q. 88. a. 3.

feruum non solum ob vltimum illud peccatum in suum conseruum, sed etiam ob praterita, quæ fuerant illi condonata pœnas illas dedisse, eò quod peccatum plurimum exercuerit, ob ingratitudinem beneficii, quod à suo Domino acceperat; & modi, quo in remittendo ille vsus fuerat: siquidem nullam horum rationem duxit; quando oportuit suo conseruo debitum remittere: vt hinc tremam ego, horreamq; vitium ingratitudinis aduersus Deum, quæ valdè auget culpæ grauitatem: quot enim peccata Deus mihi remisit, tot ingratitudines cogitare possum in peccato, quod postea admitto: ideoque etsi vnicum illud sit, virtute tamen continet multa. O abominandam ingratitudinem, postquam c*ingrediuntur* in animam *septem spiritus priori* quod iam exiuerat *nequiores*. Libera me Deus à tali scelere, tibi adeò inuiso!

Luc. 11. 16.

PUNCTVM V.

MOX Parabolæ conclusionem perpendā sic, inquit Christus, & Pater meus cœlestis faciet vobis, si non remiseritis vnusquisque fratri suo de cordibus vestris.

IN hoc est perpendenda infinita Christi Domini nostri caritas, quæ in eo elucet, quod velit nos inuicem nobis remittere, nō verbis & ad speciem tantū, sed ex corde: quod I. gib^o caritatis innititur, vt ex verbis hic positis colligitur. *Primum*, quod ita velit Pater noster cœlestis, cuius filii sumus: idq; sufficit, vt illi

I.
Causa cur
fiat iniuriæ
condonāte.

in

in ijs, quæ nobis mādāt satisficiamus. *Deinde* quod omnes nos simus: fratres, eiusdē Patris filij: est autem rationi consonū, vt frater vnus remittat alteri. *Tertiò*, quia quisq; habet aliquid quod frater eius in ipso sustineat, & remittere debeat: est autem iustum, vt qui sibi vult remitti; ipse quoq; remittat. *Quartò*, quia Pater ipse cælestis liberaliter omninò remittit nobis debita, absq; vllā cōparatione maiora, quò nos obliget, vt nos aliis remittamus, quæ nobis debent; cū sint multò pauciora; *Deniq;*, quia si lex amoris non satis nos ad hoc implendum conuincit; accedet lex timoris, & poenæ formido; quæ erit horrenda: quia non remittetur ei iterum, qui fuit rebellis ad non remittendum: ideoque porrò tradetur dēmonibus, diuinæ iustitiæ carnificibus; à quibus pro meritis castigetur. Ex horum omnium consideratione firma & efficacia concipiam proposita miserendi proximis meis, & illatas mihi iniurias remittendi: desiderans (si absq; noua Dei offensione fieri poterit) iniurijs affici, vel ob id solū, vt remittendi eas occasionem habeam: quò Deus etiam mihi remittat. O Pater cælestis, ex toto corde remitto debita, quæ mihi debent, qui me iniurijs affecterunt, vt ita sim tibi similis, qui liberalis ad eò es in remittendis iniurijs tibi illatis: par est enim filium Patri assimilari. Accepta nūc promptam hanc voluntatem, & confer gratiam, vt occurrente occasione, eam re ipsa exsequar.

II.

III.

IV.

V.